

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【多納魯凱語】 高中學生組 編號 1 號

tayanini na koka'olo si talyalalay

Drekai zoko ko taiyanini ka talyalalay si koka'do ta'aese cekecekele,
maocongocongolo ipatidromadroma madripolo, na talyalalay ka 'iyakay no
kyakay ni na sapalangane moagae, mota'alebe ko
ta'acoavanini, mina koka'olo no mwani na talyalalay sapalangane,
lapotayagae ka mwagae ko ta'acoavanini.

ana swadrekay ko 'iyaagae 'iyalelebe yanini ko ta'acoavanidra ka
maamaw na taliyaodrane, 'angiyao kita ko ta'inonoanini dada'ane, silikay
ko kitivalakini 'aboale igo'onga kita ko ta'acoavanita, ako ta'acoavanita ka
ipamaamaw, nakay tacekecekelanita ka ma'agaagaenga ka tomoso,
mwasakadrosa ka talyalalay, moasa ka too ka kyaigo'o ka coaw, moasa ka
thipate ka koka'olo, ko ta'acoavanita ka 'iyakayngaa ko kaacanita ka
thakada'ane.

tomoso ka sadidida'anenga tacekecekelane, waecenge dida'ane
ingolane drakeale, dahiyo tacekecelane takapaa balate na sana'adwape,
ma'akava'iyenenga ka lakamanimani kiba'ay na soalopo. talyalalay ka

lamelamenganini na 'iyakay da'ane 'inono 'atomoso, lapa'odrosalaa na
latataka lagyagyagi talyalalay, kini ka wadoo'akamolo kitaleke, makasi
iba'ayna soalopo, wadoo thoaace na acini na talyalay. palealeabe ka
thiyabececeake na talyalalay si koka'olo, 'iyakay 'asaka'ileane ko paithayni
dwapini na koka'olo, 'iyakay ko igilanini kamolini na coaw, myana waigo'o
poatase ti'adre'adreme sibaa, tomoso ka waba'ay nyane na kinlri, pasicivae
na 'adrisi, tati'agaenyane pasivengeay koka'olo ka kyasodame na
dida'ane 'akamolo dodoko na sana'asadoko'o no kitale kini nga ka
laposoalopo bwa'ay ko talyalalayini, waecenge kongadavane na tomoso ka
waigo'o patisoagi'i na sana 'awcaw 'ikayini na ma'eka'ekadre ka amalra
soagi'i pa'ingcege na ma'akadwapenga nikoa ni itdike'ee nyane na
sakabaane.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【多納魯凱語】 高中學生組 編號 1 號

階級制度

魯凱族的社會組織是由貴族及平民所構成，階級為世襲制，貴族的地位會因為婚姻的關係，提升或下降，例如：與貴族的子女結婚，提高自己的身分地位。

魯凱族的階級社會亦如排灣族一般，各人依其家系，自出生以來即為某一階級。階級分類有：頭目、貴族、士、平民；各階級都有傳統的名字每一部落群有一套分階級、分性別的名譜。

大頭目：是部落的大地主，擁有土地、獵區、河流。代表部落參與外社的公共事務。平日以收納賦稅為主。

貴族：為大頭目的近親，又分為二頭目及其他小頭目。可以耕種土地不必納稅，也可以沿用貴族的名字。

士：介於貴族和平民之間，為有特殊功績的平民或有特殊才能的村民，如雕刻匠、打鐵匠。頭目會賜予他某些權利如戴羽毛、有階級的花環。

平民：多為佃農，向大頭目租地耕作。平民有向頭目納稅的義務，納稅的內容不是金錢，而是耕作收成的小米、花生或狩獵的肉品。魯凱也盛行同階級聯姻的觀念，不同階級的婚姻關係也產生升降階級的情況。